

Drie eischen des christelijken levens.

<https://hdl.handle.net/1874/354281>

gec

6

DRIE EISCHEN
DES
CHRISTELIJKEN LEVENS.

TE ROTTERDAM, BIJ
M. WIJT & ZONEN,
Drakkers van het Nederlandsche Zendinggenootschap.

N°. 88.

1860.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Second line of faint, illegible text.

Third line of faint, illegible text.

Fourth line of faint, illegible text.

Fifth line of faint, illegible text.

Sixth line of faint, illegible text.

Seventh line of faint, illegible text.

Eighth line of faint, illegible text.

Ninth line of faint, illegible text.

VOORBERIGT.

Gecommitteerden van het Nederlandsche Zendinggenootschap tot het opstellen, verzamelen en uitgeven van kleine Stukjes ter bevordering van Evangelische kennis en godzaligheid, ook bij mingeoefenden; namelijk: —

H. E. VINKE, Th. Dr. en Hoogleraar,

N. BEETS, Th. Dr. en Predikant te Utrecht,

J. MOLL, Jacobz., Predikant te 's Gravenhage,

J. F. BLAAUW, Predikant te Amsterdam,

R. ADRIANI en J. J. VAN OOSTERZEE, Th. Dr.,

Predikanten te Rotterdam, overeenkomstig hun
ambt en hunne bediening, dat oogmerk gaarne
willende bevorderen, en in uitzigt op des Heeren
medewerkenden zegen, bieden het nevensgaande
Stukje hunnen landgenooten aan; erkennende
intusschen geene uitgave voor echt, dan welke
door een hunner of door de drukkers dezes
onderteekend is.

M. Wijn Stonen

DRIE EISCHEN

DES

CHRISTELIJKEN LEVENS.

Vriendelijk en uitlokkend waren de woorden des Heeren, waarmede Hij Zijne tijdgenooten uitnoodigde tot het deelgenootschap aan Zijn koningrijk. Maar tevens waren de eischen, die Hij aan Zijne uitnoodiging toevoegde, veelomvattend en krachtig. Welnoemde Hij Zijn juk *zacht*, maar Hij verzweeg toch niet, dat het een *juk* was en deed het gedurig uitkomen, dat, al was Zijn last op zich zelve ligt, deze toch zwaar en ondraagbaar was voor een ieder, die hem niet droeg met het hart, dat Hij in de Zijnen begeerde. En al waren er dan ook velen, die zich aan de hardheid Zijner woorden

ergerden; al week menigeen, die ter halver wege tot Hem was genaderd, ontmoedigd terug; rein van de laakbare zucht om opgang te maken, liet Hij zich ook door het medelijden met de scharen niet verleiden, om aan den boozen tijdgeest eenige inwilliging te doen en met de zwakheid en wereldliefe Zijner volgelingen in verdrag te treden. Neen, de waarheid en gerechtigheid golden Hem boven al; en liever zou Hij zonder een éénigen leerling van deze aarde zijn heengegaan, dan dat Hij er zich duizenden verworven hebben zou, door ook maar een enkelen eisch der gerechtigheid te doen vallen. Daarom is het onze pligt elkâar gedurig voor te houden: wat de Heer in ons verlangt, zal Hij ons voor Zijne ware volgelingen houden, die verwachten mogen, dat Hij hen eenmaal belijden zal voor den Vader, die in de hemelen is. Anders worden we ook ligt de ongelukkige slagtoffers van een ijdel zelfbedrog, meenende dat wij rijk zijn en verrijkt geworden, terwijl wij zijn arm, ellendig en blind en naakt.

Gij volgt mij dan zeker met belangstelling, goedgunstig lezer, als ik u in dit boekje op drie gewigtige eischen des christlijken levens opmerkzaam maak. Sla uwen Bijbel open en overweeg met mij wat geschreven staat :

LUC. IX: 57-62.

En het geschiedde op den weg, als zij reisden, dat een tot Hem zeide: Heere! ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat. En Jezus zeide tot hem: de vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des menschen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge. En Hij zeide tot eenen anderen: volg mij. Doch hij zeide: Heere! laat mij toe, dat ik heenga, en eerst mijnen vader begrave. Maar Jezus zeide tot hem: laat de dooden hunne dooden begraven; doch gij, ga heen en verkondig het Koninkrijk Gods. En ook een ander zeide: Heere! ik zal U volgen; maar laat mij eerst toe, dat ik afscheid neme van degenen, die in mijn huis zijn. En Jezus

zeide tot hem: niemand, die zijne hand aan den ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het Koningrijk Gods.

En het geschiedde op den weg, als zij reisden, dat een tot Hem zeide: Heere! ik zal U volgen, waar Gij ook heengaat. MATTHEUS (VIII: 19) meldt ons, dat deze man een schriftgeleerde was en dus behoorde tot degenen, die den Heer meestal vijandig waren. Maar hij schijnt eene prijzenswaardige uitzondering gemaakt te hebben. Want daar is niets in het verhaal, dat ons wettigt hem van huichelarij te verdenken. Neen, wij houden het er voor, dat deze man, hoe ook bezet met de vooroordeelen van zijnen stand, den indruk van 's Heeren woorden en daden niet heeft kunnen wederstaan, dat hij van bewondering geheel is doordrongen geworden, en, wel onnadenkend en ligtvaardig, maar toch in opregtheid heeft gesproken: Heere! ik zal U volgen, waar Gij ook hen gaat. En wij kunnen immers dit voornemen ook bij den schriftgeleerde gemakkelijk

verklaren. 's Heeren woorden gaven der waarheid getuigenis en Hij sprak als magt-hebbende, als de zoodanige, die zich bewust was dat Hij van den Vader was uitgegaan en aan de menschen niets verkondigde, dan hetgeen Hij bij den Vader gezien en gehoord had. Daarbij de werken, die Hij deed, die in aantal de wonderen der profeten verre overtroffen en door de wijze waarop Hij ze deed Zijne meerderheid boven alle vroegere Godsgezanten duidelijk openbaarden — deze werken waren de onloochenbare teekenen, dat de Vader Hem gezonden had. En dan kon toch wel de heiligheid, de geheel éénige voortreffelijkheid en verhevenheid van JEZUS' persoon niet zonder uitwerking blijven op hen, wier geestesoog voor wat waarachtig en goddelijk is niet geheel gesloten was. Zoo is het dan geen wonder, dat deze schriftgeleerde den Heer hulde biedt; en het zij tot eere van dezen man gezegd, dat hij niet, gelijk de meesten, die in Israël den tabbaard droegen, bij de aanschouwing van JEZUS' aardsche verschijning

koud en onbewogen gebleven, of in vijandschap ontstoken is. — Toch kon de Heer zijne hulde niet zonder teregtwijzing aannemen. Want ja *welgemeend* was de keuze, maar niet *goed doordacht*. De man spreekt, voor dat hij met nauwkeurigheid gewikt en gewogen heeft. Hij wil den toren bouwen, maar hij heeft zich vooraf niet neêrgezet, om de onkosten te berekenen. Hij laat zich door den gunstigen indruk van het oogenblik medeslepen en handelt in overijling. Het is hoogst onwaarschijnlijk, dat deze gunstige indruk eene blijvende zal wesen. Veel waarschijnlijker is 't, dat als hij bij ervaring zal beginnen te weten, wat er al aan het volgen van den Heer is verbonden, hij berouw krijgen en van den Heer afkeerig worden zal. Daarom toont de Heer hem zijn welgevallen niet. Want volgelingen, die heden Hem aanhangen, maar morgen afvallig worden, zijn aan Zijne zaak niet bevorderlijk. En zij zelve zullen van zulk eene overhaaste keuze ook geen voordeel hebben. Want als zij, na den Heer te heb-

ben gevolgd, Hem weder verlaten, dan moet hun waarheidszin verzwakt en hun zedelijk gevoel verhard geworden zijn. Prijzen we dan den Heer van wege de waardigheid, die Hij tegenover dezen schriftgeleerde aanneemt, en van wege de rondheid, de wijsheid en de ware liefde, waarmede Hij hem toespreekt, zeggende: *De vossen hebben holen, en de vogelen des hemels nesten; maar de Zoon des menschen heeft niet, waar Hij het hoofd nederlegge* (vs. 58). Waarlijk deze aanzienlijke uit Israël weet niet wat hij doet, door den Profeet van Nazareth tot zijn Meester te kiezen. Zal hij nooit weder wankelen, dan moet hij van al zijne aardschgezinde droomen hebben afstand gedaan en in plaats van een leven van weelde en gemak, een leven vol ontbeering en onrust zich laten welgevallen. Want de Zoon des menschen heeft niet, waarop Hij het hoofd nederlegge. Aandoenlijke betuiging in den mond van Hem, die een andermaal sprak: »eer ABRAHAM was, ben Ik. Vader, al het uwe is het mijne.» En toch, de Heer overdrijft niet,

als Hij het uitwendig lot van de vogelen des hemels en de dieren des velds voor het vleesch begeerlijker acht dan het Zijne. Want des daags trekt Hij van stad tot stad en van vlek tot vlek, omringd van de scharen, die zich rondom Hem verdrongen en al Zijn' tijd en Zijne krachten voor zich begeeren. En wordt des avonds somtijds eene gastvrije woning voor Hem ontsloten, waar de liefde het beste Hem schenkt, wat zij geven kan, meestal vindt Hij onder de menschen geen rust, maar beklimt Hij de bergen of begeeft Hij zich in de woestijn, om ruste te zoeken bij den Vader in het vertrouwelijik gebed. Maar wat het ergste is. De vijandschap loert op Hem op al zijne paden. Overal spreidt zij hare listen en lagen voor Hem uit. Gelijk de jager het hert vervolgt, het opstoot uit zijn leger, het voortdrijft over de vlakten en door de bosschen, het geen oogenblik tijd laat om uit de frissche bron den brandenden dorst te lesschen, en niet ophoudt, voordat het afgestreden dier, met uitgeputte krachten, dood aan zijne voeten ligt: zoo aanhoudend, zoo

wreedvaardig, met zooveel woede vervolgen de zondaars den Zoon des menschen, tot dat zij Hem, van alle heerlijkheid beroofd, aan het vloekhout den schandelijksten dood sterven zien. Neen, voor den Zoon des menschen op aarde geen rust dan in het graf. — En die Hem volgden konden van die onrust niet vrij blijven. Want hoe zou de discipel meer zijn dan de meester? Die den Zoon des Menschen wilde nawandelen, die moest de rust van zijn leven vaarwel zeggen en aan allerlei vervolging zich bloot stellen, die moest zich zelve verloochenen, zijn kruis opnemen en zoo den Heer volgen. Daaraan heeft de schriftgeleerde niet gedacht. In zijne opgewondenheid heeft hij alle bezwaren en moeilijkheden voorbijgezien. Zoodra als de Heer er hem opmerkzaam op maakt voelt hij zich den moed ontzinken en gaat zijnen weg. Wel had dan die man eene ondoordachte en voorbarige keuze gedaan. De Heer kon hem niet opnemen onder Zijne leerlingen, die voor zulk eene kleine beproeving, die bij de enkele vermelding van de moeilijk-

heden des Christelijken levens bezweek. Wijs en liefderijk was 't van den Heer, dat Hij den man bij tijds waarschuwde en het bij hem niet verder komen liet. Want die de Zoon des menschen wilden volgen, die moesten dat doen met *bedoord overleg*, ten gevolge van *vaste, welgegronde* overtuiging.

En dat is dan ook de eisch des Christelijken levens, die de eerste ontmoeting in den tekst ons brengt; wij moeten den Heer volgen, maar niet zonder dat wij weten, wat wij doen; onze keuze om den Heer aan te hangen moet *wel doordacht* zijn, moet op redelijke en stevige gronden rusten.

Wij moeten den Heer *volgen*. Dat wil zeggen: wij moeten Zijn woord aannemen en daarnaar ons gedragen; wij moeten ons toevertrouwen aan Zijn persoon en in Hem onze zaligheid zoeken. Wij moeten ons laten leiden door Zijn' Geest en in gelijkvormigheid aan Hem wandelen als kinderen Gods. Wij moeten Hem volgen in Zijn' dood: dat is: wij moeten in de gemeenschap van Zijnen dood ons den Vader heiligen (Joh. XVII: 19);

ophouden voor de zonde te leven, en, gelijk Hij, in liefde en gehoorzaamheid ons overgeven aan den Vader, die ons in Hem, dien Hij tot eene verzoening voor onze zonden heeft gesteld, zoo uitnemend heeft liefgehad. Wij moeten Hem volgen in Zijne opstanding; dat is, wij moeten den Vader toebehoorende, nu ook alleen voor den Vader leven, niet meer naar de zonde en de wereld omzien, maar ten allen tijde, al onze leden ten dienste stellen van den Vader, wiens eigendom wij zijn door het bloed van den Zoon. En dit alles moeten wij doen, niet buiten Hem om. Dat zou ons ook onmogelijk zijn. Wij moeten *Hem* volgen. Wij moeten in Hem zijn ingeplant. Wij moeten aan Hem zijn vastgesnoerd. Uit Hem moeten we onze kracht en ons leven putten. Zietdaar wat de eisch om den Heer te volgen voor ons in zich sluit. Aan het een en ander gehoorzaam te zijn is waarlijk geen gemakkelijke zaak. Wij zullen het niet kunnen zoo we ons onrust besparen willen. Want onrustig is het Christelijk leven voor alle geloovigen gedurende

alle eeuwen. Dit toch is een onvermijdelijk gevolg van het volgen van den Heer, dat wij met ons zelve in strijd geraken. De mensch buiten CHRISTUS willigt de luimen en lusten van zijn bedorven hart zonder veel tegenstand in; zeker legt hij zich geen hooger verpligtingen op dan die van burgerlijke deugd. Maar die den Zoon des menschen nawandelt veroordeelt de gesteldheid van zijn eigen hart, hij noemt zonde wat de mensch gewoonlijk onberispelijk acht, en hij weet dat zedelijke volmaaktheid het doelwit van zijn streven moet zijn. Zoo nu geraakt hij in strijd met zich zelve; want vleesch en bloed willen zich niet onderwerpen aan de heerschappij van den geest, duizende vijanden heeft hij in zijn hart te bestrijden, en, al is zijn uitwendig leven rustig, ja, al wordt ook zijn vrede bij God, daar hij van Gods liefde in CHRISTUS onwankelbaar is verzekerd, zelden gestoord, toch is zijn binnenste vol onrust van wege den arbeid en de moeite zijner ziel, die streeft in alles den Heer welbehagelijk te wezen. Daarbij, die den

Heer volgt, die kan niet voor zich zelven leven, gelijk de Heer het niet deed. Volging van den CHRISTUS te wezen en dan zich aan het heil der menschheid en de zaken van het Godsrijk niet te laten gelegen liggen, dit zou eene ongerijmdheid wezen. Welke is de toestand van de gemeente in het vaderland? Hoe staat het met de verspreiding van het Evangelie onder Joden en Heidenen? Wat is er te doen ten behoeve van de verstandelijke en godsdienstige opleiding der jeugd? Wat ten nutte van armen, gevangenen, verwaarloosden; wat ter beteugeling der zonde en ter aanmoediging van gerechtigheid en godzaligheid? Deze vragen houden den volgeling van den Zoon des menschen gedurig bezig; en daar hij, ziende op den ijver van den Heer, niet ledig kan blijven nederzitten, werpt hij zich in eene menigte van beslommingen en bemoeijingen, die hem tijd en krachten rooven en zijne onrust vermeederen. En al is het, dat hij, voor den Heer ijverende, niet in gevaar komt van zijn leven, op tegenkating, teleurstelling, miskening, bespotting soms en verlies,

zal hij niet te vergeefs wachten. Ziet het woord van den Heer: »de Zoon des menschen heeft niet waar Hij het hoofd kan nederleggen,» staat daar ook tot onze waarschuwing geschreven, dat wij toch niet onbedacht de groote keuze doen. Want Zijne onrust erft over op Zijne volgelingen van geslachte tot geslacht. Het Christelijk leven is een leven vol strijd, vol moeite, vol verdrukking, en daarom zijn er zoo vele trage en onverschillige Christenen, omdat zoo velen in eene oogenblikkelijke opgewondenheid uitroepen: »wij willen den Heer volgen,» die zichzelve niet afvragen, of zij wel weten, waarop zij bij het volgen van den Heer zich moeten voorbereid houden. In de jaren der jeugd, waarin het gevoel en de verbeelding ligtelijk ontvlammen, riep u de Heer, om den weg der waarheid en gerechtigheid op te gaan, en door ouders en leeraars daartoe gedrongen, beleedt gij met geestdrift: »ik zal den Heer volgen.» Bij eene treffende schildering van het kruislijden van den Heer, als een welbespraakte mond u nadrukkelijk

op het harte drukte, wat de Heer al voor u gedaan heeft, waart gij uwe aandoeningen niet langer meester en spraakt in vervoe- ring: »ik zal des Heeren zijn.” Op het ziekbed, toen de aarde geen vertroosting bood, de dood dreigde en gij nergens troost vondt dan in de hope op CHRISTUS, die voor de zonden is gestorven en leeft om voor ons te bidden, belooftet gij met een geroerd gemoed: »ik leef en sterf den Heer.” En zoo zou ik meerdere omstandigheden kunnen opnoemen, waarin de mensch, aangedaan en opgewonden, gewoonlijk met zijne eeden niet karig is. Maar ach! wat gij in zulke omstandigheden spraakt, was waarschijnlijk weinig doordacht. Gij liet u leiden door eene oog- blikkelijke opwelling, maar gij berekendet niet wat de trouw aan uw woord u zou moeten kosten. Gij waart niet onopregt, maar handeldet met overijling; in één woord, gij verkeerdet in de stemming van den schrift- geleerde. Daarom is uw Christendom zonder vrucht, blijft gij dezelfde dienstknecht der zonde, en gelukt het u niet eene enkele zon-

dige neiging meester te worden. Daarom stelt gij in de zaken van het Godsrijk weinig belang, neemt gij ook de moeite niet van dieper door te dringen in den zin en de bedoeling der Schriften, en weigert den minsten last op u te nemen om 's Heeren wil, zoo het ook niet is, ter wille van uwe beurs, uwe eer, uw genot. Daarom zijt gij mistroostig en onvergenoegd zoodra in de dienst des Heeren eenige moeilijkheid, eenige krenking u treft, en tracht aan het kruis u te onttrekken, dat de Heer tot uwe oefening u op de schouders leggen wil. Misschien zijt gij u zelve een raadsel geweest, hoe het toch mogelijk kon zijn, dat gij, die in opregtheid den Heer trouwe beloofd hebt, en zoo toegankelijk voor Godsdienstige aandoeningen en zoo gemoedelijk zijt, daarbij zoo onvruchtbaar blijft in het goede, en zoo ijverloos en zwak. Ziet hier de oplossing van het raadsel: gij hebt gekozen, maar uwe keuze was eene voorbarige, ondoordachte keuze. Gij hebt de zaak u anders voorgesteld dan zij werkelijk is. Gij hebt bij den Heer niet anders ver-

wacht dan vrede, gemak en zaligheid, en gij hebt het oog gesloten gehad voor de onrust, den strijd, de opofferingen. Daarom overlegt de bezwaren bij u zelve, en doet dan de keuze!

Zoo is het een eerste eisch van het Christelijk leven, dat wij den Heer volgen, niet met overijling maar na rijp beraad. Een tweede eisch nu is, dat wij die keuze toch niet te lang vertragen, maar eene *moedige* keuze doen. Die eisch wordt ons gebragt bij de tweede ontmoeting, van welke in den tekst sprake is.

En Hij zeide tot eenen anderen: volg Mij (vs. 59a). Daar is een ander uit den wijderen kring van JEZUS' discipelen, die den Heer van tijd tot tijd is nagewandeld en al lang heeft zwanger gegaan van het voornemen, om alle andere betrekkingen af te breken, met den Heer in naauwere verbinding te treden en onder het getal van Zijne vaste volgelingen zich te scharen. Maar de man is zwaarmoedig en zwaartillend. Hij

komt niet gemakkelijk tot een besluit. Als hij op het punt is, om den welberaden stap te doen, dan deinst hij terug en zegt zuchtend: »neen, nu nog niet.” Zal hij echter komen, om te doen wat zijn hart begeert, dan moet van buiten af een' stoot hem worden toegebracht, die tot een moedig besluit hem dringt. De Heer kent dezen zwaarmoedigen volgeling, en bij eene gunstige gelegenheid, als hij weder geheel vervuld is met de gedachte van alles te verlaten om JESUS' wil, beproeft de Heer de kracht, die hij noodig heeft, om alle bezwaren op zijde te zetten, bij hem te voorschijn te roepen, door aanmoedigend hem uit te noodigen: »Volg mij.” Maar nauwelijks heeft hij deze uitnoodiging gehoord en den lust om er aan te voldoen bij zich waargenomen, of daar treedt een bezwaar hem voor den geest, dat onoverkomelijk is. Ach, dat de Heer hem *heden* oproept, waarom morgen niet? Juist is zijn vader gestorven, en hij zou aan het lijk zoo gaarne de laatste liefdedienst bewijzen. Op somberen toon antwoordt, smeekt hij: »Heer!

laat mij toe, dat ik heenga, en eerst mijn vader begrave." Maar de Heer duldt nu geen uitstel meer. De man moet hem aanstonds volgen. Nu, of nooit. Met een krachtig woord slaat de Heer zijn verzoek af: *» laat de dooden hunne dooden begraven; doch gij, ga heen en verkondig het koningrijk Gods."* Laat de geestelijk dooden, zij, die de roeping om mij te volgen nog niet in zich gevoelen, hunne dooden begraven, maar gij, volg den aandrang van uw hart, verlaat mijne zijde niet weer, en breng de levenden de woorden des levens. Wie bewondert in dit antwoord niet weder de wijsheid des Heeren? Neen, de Heer kan den man zijne bede niet inwilligen. Want dit is zeker, als morgen de vader begraven en dit bezwaar opgeheven is, dan zal hij weder door een ander bezwaar gedrukt zich gevoelen. De bezwaren zullen voor hem niet ligtelijk allen zijn weggeruimd. Hij zal altoos zeggen: heden niet, maar morgen. En komt hij er toe, om over het bezwaar dat thans hem knelt, en dat is van teederen en gemoedelijken aard, heen te

stappen, dan zal hij andere gemakkelijker op zijde schuiven en aan geestelijke kracht aanmerkelijk gewonnen hebben. Langere aarzeling daarentegen wordt voor hem hoogst gevaarlijk. Iedere reis, dat hij den Heer ontmoet en niet nawandelt, wordt de tegenstand in zijn binnenste al magtiger, en weldra zal de somberheid overslaan tot moedeloosheid en alle veerkracht en alle opgewektheid der ziel, zoo noodig in den dienaar des Heeren, bij hem verloren gaan. Daarom is het wijsheid en liefde in den Heer, dat Hij hem dringt tot een *moedig* besluit.

Zulk een moedig besluit wordt ook van ons gevorderd. Wij zouden op een jammerlijk dwaalspoor geraken, mijn lezer, wanneer wij meenden, dat de vermaning: »laat de dooden hunne dooden begraven,» naar de letter en den uitwendigen vorm, op alle tijden en personen van toepassing was, zoodat wij het begraven van geliefde dooden als eene bezigheid zouden moeten beschouwen, die voor den waren Christen, zoo al niet ongeoorloofd, dan ten minste vernederend is, waarom hij

zich daarvan zooveel mogelijk onthouden moet. Want gaven wij aan 's Heeren woord deze algemeene strekking, dan zouden wij niet alleen in strijd geraken met de inspraak des bloeds, die ons het stoffelijk overblijfsel onzer dierbaren doet heilig achten, maar wij zouden ook verlegen staan, hoe 's Heeren bevel in overeenstemming te brengen met de aandoenlijkheid en teergevoeligheid der liefde, die wij elders, b. v. bij de lijkbaar van den jongeling van *Nain* en bij het graf van LAZARUS, in Hem opmerken. Maar neen, naar de letter en den vorm is 's Heeren bevel alleen gerigt tot den persoon in den tekst, en wij zagen het, voor dezen was dat bevel, in dien vorm, nuttig en noodig. Die letter en die vorm nu hebben voor ons geen kracht. Maar achter de letter zit de geest verborgen; de tijdelijke vorm bedekt de eeuwige waarheid. En dit is de eeuwige waarheid, die in het vergankelijk woord: „laat de dooden hunne dooden begraven,” tot alle geslachten en eeuwen gebragt wordt: die den Heer wil volgen, die moet eene moedige keuze doen

en niet door bedenkingen van allerlei aard, hoe goed en prijzenswaardig die bedenkingen op zich zelve ook zijn, zich telkens terug laten houden.

Gij, jeugdige mensch, zijt door Gods genade met eene andere gezindheid, dan uwe ouders bezielde en vindt er bezwaar in naar denzelfden levensregel te wandelen, als zij. Waar zij de openbare godsdienstoefeningen verwaarloozen, zoudt gij zoo gaarne geregeld ter kerke gaan. Waar zij aan de belangen van het Godsrijk hunne opmerkzaamheid volstrekt niet wijden, zoudt gij zoo gaarne uw hart daarop zetten. Waar zij al hun genot en geluk in de wereld zoeken, strekt uw verlangen naar verstandelijke en godsdienstige ontwikkeling zich uit. Maar gij vreest uwe keuze te openbaren. Want gij zult uwe ouders bedroeven, daar zij op hun standpunt het er voor houden moeten, dat gij, op dien ernstigen weg, nooit vreugde smaken, nooit bevordering vinden zult. Uwe schroomvalligheid strekt uw kinderhart niet tot oneer, maar toch, tot u en allen die in gelijke om-

standigheden verkeeren is het woord gerigt: „laat de dooden hunne dooden begraven, en volg gij den Heer.” En met dat woord willen wij u niet verleid hebben, om eene meesterachtige, beleedigende, krenkende houding tegenover uwe ouders en bloedverwanten aan te nemen. Neen, dat zij verre. Bewaar uwe onderdanigheid, maar toch ook uwe zelfstandigheid. Handel met bescheidenheid, maar toch ook met kracht. Heb den vrede lief, maar toch ook de waarheid. Zoek bij God den moed, om te doen, wat het geweten u gebiedt, en om den Heer te volgen, wiens roepstem gij in uw binnenste verneemt. — En, mijne lezers, hoe dikwerf gebeurt het in bijzondere gevallen en bij de vervulling van bijzondere pligten, dat alleen een moedig en haastig besluit voor ontrouw ons bewaren kan! Daar wordt gij geroepen, om de zorg voor verlatenen en weezen op u te nemen, en gij wilt dat ook wel doen. Maar de bezwaren verheffen zich. Zal het u nooit aan de stoffelijke middelen ontbreken, om aan die kleinen voedsel en deksel

te geven; en is het niet te veel van u ge-
vergd dat gij bij de huiselijke zorgen, die
reeds op u drukken, nog de zorg voor deze
kleinen op u neemt? Wacht nog een weinig,
en het vertrouwen op God, die zich een
Vader der weezen genoemd heeft, is geheel
geweken, en gij onttrekt u aan een' pligt,
waarvan het geweten u zeide, dat hij door
CHRISTUS zelf u was opgelegd. — Daar wordt
gij geroepen om verzoenlijk te zijn tegenover
den naaste. En gij zijt daartoe ook wel
genegen. Maar gij stuit op bedenkingen.
De menschen zullen zeggen, dat gij dwaas
zijt, daar gij zoo spoedig de belediging ver-
geeft. Wie weet, of de belediger u wel
dankbaar wezen zal. Misschien baart de
nieuwe vriendschap u niets dan kwelling en
verdriet. Wacht nog een weinig, en de liefde
zal zwijgen en de verwijdering duurt voort —
Ziet, daar zijn menschen van een somberen
geest, die alles bij den zwaarsten kant aan-
vatten en in wier oog een molshoop een
berg lijkt. Zij zullen niets doen van eenig
gewicht, zonder dat zij daartoe worden ge-

prikkeld en opgewekt en als gedrongen. Maar bij ons allen is dit het geval, dat, als wij het goede willen, het booze hart duizende bedenkingen aanvoert, en wij alleen door een moedig besluit kunnen voorkomen, dat, waar wij het goede wilden, wij het kwade doen. Ach! hoevele werken van barmhartigheid, matigheid, regtvaardigheid zijn ongedaan gebleven, omdat men de geschikte tijd tot handelen voorbij liet gaan. Heden dan als gij Gods stemme hoort, verhardt uw harte niet! Handelt nooit onberaden, maar, als gij het met uw verstand helder inziet en het geweten u duidelijk zegt, waarom en waarin gij den Heer volgen moet, gunt dan aan ijdele bedenkingen den tijd niet, om uw hart te verstrikken, laat dan de dooden hunne dooden begraven, laat dan staan alles, wat u hinderlijk wezen zou, en gij, dadelijk en onmiddelijk, volgt den Heer! Eene moedige keuze is een tweede eisch van 't Christelijk leven.

Daar is een *derde* eisch. Bepalen wij onze aandacht bij de laatste ontmoeting.

En ook een ander zeide: Heere, ik zal u volgen. Of de man van zelf tot deze keuze is gekomen, of door eene aansporing van den Heer daartoe werd gebragt, blijkt uit het verhaal niet. Hoe het zij, hij toonde zich bereid om standvastig bij den Heer te blijven; maar hij had eene voorwaarde: *laat mij eerst toe, dat ik afscheid neme van degenen, die in mijn huis zijn.* Wij hebben ons dezen man voor te stellen als iemand van een zeer bedaard gestel, waarin alle geestdrift en voortvarendheid worden gemist. Hij handelt niet onbedacht, integendeel zeer beredeneerd. Hij kan denkende en overleggende over de bezwaren zich ook wel heen zetten, maar als het dan tot de uitvoering komen zal, dan treden hem weêr nieuwe hindernissen in den weg. Nu moet hij eerst van de zijnen afscheid gaan nemen. En als hij dat gedaan heeft, dan zal het weder iets anders zijn: dan zal hij orde moeten stellen op zijne zaken, en dan zal hij nog dit of dat verzuim moeten goedmaken. En zoo zal telkens iets nieuws hem voor de gedachte

schieten, dat moet worden afgedaan, voor dat hij voor goed aan de zaak des Heeren zich zal kunnen toewijden. Zijn hart is nog verdeeld. Hij hinkt nog op twee gedachten, en volgt hij den Heer, daar bestaat groot gevaar dat hij spoedig weêr zal worden afgetrokken. Daarom kan den Heer zijne vraag, hoe billijk zij klinken moge, hem niet toestaan. » En JEZUS zeide tot hem: *Niemand, die zijne hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koningrijk Gods.*» Als de landman, die den akker bebouwt, de hand aan den ploeg heeft geslagen, maar de oogen steeds rugwaarts keert, dan zal hij eene bogtige of scheeve vore snijden, menige steenachtige of met onkruid bezette plek zal niet worden geraakt, en het land, slecht bearbeid, zal een' schralen oogst opleveren. De landman moet al zijne gedachten bij zijn werk hebben en al zijne krachten daaraan toewijden; anders is hij daarvoor onbekwaam. Zoo is 't met een ieder, die den Heer volgen wil. Hij moet al zijne zinnen en neigingen aftrekken

van hetgeen hij gewoon was te beminnen, om ze uitsluitend naar den Heer heen te rigten, en aan het werk, dat de Heer hem oplegt, moet hij zich geheel geven. De Heer verlangt in de zijnen eene hartelijke en onverdeelde keuze: dat is de eisch, die tot allen gebragt wordt door het woord: *Niemand, die de hand aan den ploeg slaat, en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koningrijk Gods.*

Maar, zegt gij, moeten wij dan de banden des bloeds geringschatten en de behoefte aan liefde en vriendschap, zoo diep ons ingeplant, uitroeijen? Neen, mijn lezer! Maar de Heer wil dat de liefde voor de menschen achtersta bij de liefde voor Hem; en dat wij degenen die wij liefhebben zullen liefhebben gelijk Hij: *omdat* wij in hen degenen eerbiedigen die met ons kinderen Gods zijn, en *opdat* wij hun medearbeiders mogen zijn tot hunne eeuwige blijdschap. Maar, zegt gij, moeten wij dan allen arbeid ten behoeve van ons tijdelijk welzijn staken en alleen met geestelijken arbeid ons onledig houden? Neen,

mijn lezer! Maar de Heer wil, dat gij wel verre van den arbeid om het brood dat ver gaat als uw' hoofdarbeid te beschouwen, het eerst en het meest zult zoeken het koningrijk Gods en zijne gerechtigheid, en dat gij ook uwen aardschen arbeid op die wijze en met zoodanige gezindheid verrigten zult, dat uw Vader, die in de hemelen is, er door worde verheerlijkt. Maar, zegt gij, moeten wij dan alle vreugde en ontspanning, die de aarde ons biedt ontvlugten en als kluizenaars onze dagen slijten? Neen, mijn lezer! Maar de Heer wil, dat wij in niets, ook in het genot des levens niet, ons zullen bezondigen, en dat wij in alles en altoos zullen verkeeren als dezulken, die hun schat niet op de aarde, maar in den hemel hebben. Hoe zoudt gij dan des Heeren eisch als onnatuurlijk en overdreven verwerpen? Hij is aan onzen aanleg evenredig; hij strekt ons tot eer, en bedoelt niets dan ons waarachtig geluk. De Heer kan toch ook met geene andere, dan met eene onverdeelde keuze te vreden zijn. Is het mogelijk eenig werk,

van welken aard het ook zij goed te verrigten, waar men niet met geheel zijn hoofd en hart bij is, hoe zou het dan mogelijk zijn met verdeelde zinnen het werk te volbrengen, waartoe wij als burgers van het Godsrijk geroepen worden! Het gaat niet, het hart te zuiveren van alle plant die de hemelsche Vader niet geplant heeft en het te versieren met de bloemen des eeuwigen levens, zoo wij soms de wereld ook nog wel eens in de gelegenheid stellen, om er haar onkruid in uit te strooijen. Het gaat niet, in ons huisselijk, maatschappelijk, kerkelijk leven de waarheid en gerechtigheid voor te staan en, het ga zoo als het wil, naar niets te vragen dan naar Gods eer alleen, zoo de leugen en de zonde nog eenige magt over ons behouden heeft en wij het eigen *ik* nog mede laten stemmen als het de vraag geldt, wat wij moeten doen. Een aardsche koning kan geen andere krijgsknechten in zijne dienst nemen, dan die met warmte en onverdeeld zijne zaak zijn toegedaan. Niet anders gaat het den Koning van het koning-

rijk der hemelen. Hij vraagt volgelingen, die alles voor Hem willen opofferen en alles voor Hem willen zijn; die hun gansche hart en al hunne krachten Hem toeheiligen: *niet iemand, die de hand aan den ploeg slaat en ziet naar hetgeen achter is, is bekwaam tot het koningrijk Gods.*

Zietdaar den drievoudigen eisch van het christelijk leven: volgt den Heer *na rijp be- raad, moedig en onverdeeld*, u ontvouwd, en tevens de wijsheid en liefde en waardigheid des Heeren tegenover tijdgenoot en nakomelingschap naar mijn vermogen u afgeschilderd. En als gij nu, mijn lezer, eenige oogeblikken nadenkt en de vraag u voorlegt: »hoe staat het met mijne getrouwheid aan den eisch van het Evangelie,» wordt gij dan niet tot verootmoediging gedrongen? Ik verwacht in u, die dit boekje met belangstelling gelezen hebt, niet de zoodanigen, die zich aan het Christendom niet laten gelegen liggen en jegens den Heer onverschillig zijn.

Veeleer veronderstel ik in u heilbegeerigen, die het behoud uwer ziele zoekt en die weet en belijdt, dat uwe zaligheid alleen te vinden is bij den Heer, die ons van God geworden is tot wijsheid, regtvaardigheid, heiligmaking en verlossing. Gij zijt dan aanvankelijk volgelingen van den CHRISTUS, of wenscht dat te zijn, maar toch, als gij opregt u betoont jegens u zelven, moet gij dan niet met schaamte bekennen, dat, al volgt gij den Heer, gij dit doet onberaden, aarzelend en wijfelend, traag en met verdeelde zinnen? Ik hoop van ganscher harte, dat er vele lezers zullen gevonden worden, die in waarheid en met dankzegging aan God mogen kunnen verklaren, dat het met hen beter is gesteld. Daar is echter wel niemand, die altoos aanstonds bereid is, om den Heer onvoorwaardelijk te volgen, werwaarts Hij hem ook geleiden wil. Tegenover den onwankelbaar Getrouwe voelt ook de meest ontwikkelde en verst gevorderde zich ontrouw. Daarom betaamt het ons voor het aangezicht van den Alwetenden en

Heiligen God, die ons dien Redder schonk, ons te verootmoedigen en Hem te bidden, dat Hij de kracht zijns Heiligen Geestes in ons vermenigvuldige. Maar wij moeten toezien, dat we in die verootmoediging niet berusten. Neen, het woord van den Heer: volg mij, klinke ons steeds op nieuw in de ooren, en beijveren wij ons om Hem te volgen op steeds waardiger wijze! En opdat gij u daartoe in staat moogt gevoelen raad ik u aan dat gij u gedurig herinnert, wat wij getracht hebben u te doen beseffen, dat de Heer in zijne eischen regtmatig en billijk is. Denkt ook veel aan wat Hij tot onze redding heeft gedaan. Gaat daartoe in den geest op naar Golgotha; want Golgotha is de plek, waar ons op de treffendste wijze wordt voorgehouden, wat onze redding aan JEZUS gekost heeft, en welk eene heilige verpligting tot gehoorzaamheid en dankbaarheid er op ons rust. Zou dan ook niet de ootmoedige en geloovige viering van het Avondmaal een uitnemend middel zijn om onzen ijver in de dienst des Heeren aan te vuren? En, dat

alles, wat ik daar opnoemde, biddende moet geschieden, dit behoef ik u wel niet voor te houden, die met mij belijdt, dat wij zonder God niets vermogen, maar die ook met mij op grond van het Evangelie verzekerd zijt, dat God ons zijne geestelijke zegeningen, als wij die in opregtheid begeeren, volgaarne wil schenken. Mijne Broeders en Zusters, die aan mijn eenvoudig woord wel uwe aandacht hebt willen geven, doet toch alles, wat gij in de mogendheid des Heeren kunt doen, om bij den Heer te blijven en niet van Hem af te wijken ter regter of ter linker zijde. Want — waar anders heen, dan achter den Heer? Wandelen we den Heer na, dan brengt Hij ons tot den Vader, en verzoent ons met Hem, zoodat wij ons zijne kinderen voelen en roemen in zijne gunst. Wandelen we den Heer na, dan wordt zijne kracht in onze zwakheid volbragt. Ziende op Hem, den oversten Leidsman des geloofs, leggen we van lieverlede allen last der zonde af, en worden Zijnen beelde gelijkvormig. Wandelen we den Heer na, dan leidt Hij ons

ja, in valleien der beproeving en aan wateren der bitterheid, maar het einde van den weg is het Vaderhuis met zijne vele woningen; het Vaderhuis met eeuwige vreugde en eeuwige heerlijkheid in Zijne gemeenschap, met allen, die Zijne verschijning hebben lief gehad. — Broeders, Zusters, waar anders heen dan achter den Heer? De mannen in den tekst weken van Hem terug en de geschiedenis zegt ons niet, dat zij zijn wedergekeerd. Maar Hij heeft aan ons zooveel meer krachten ten koste gelegd dan aan hen. Want wij kennen Hem niet alleen als den Leeraar van God gezonden, die het land doorging goeddoende, maar ook als den Eengeboren Zoon des Vaders, die voor ons in het vleesch is verschenen, en gekruisigd, en opgewekt, en leeft om voor ons te bidden. Hoe onverstandig, hoe onverschoonbaar, hoe onverantwoordelijk zou het van u en mij dan wezen, zoo wij door moeilijkheden ons lieten afschrikken! Komt, volgt dan den Heer, en volgt Hem het eerst op die paden, waarop uw geweten u zegt, dat gij tot hiertoe geweigerd hebt

Hem te volgen. Hij, de goede Herder, zal ook u Zijn medelijden, Zijne hulp, Zijne genade, Zijne vertroosting schenken. Volgt gij Hem, zijt gij een schaap Zijner kudde, dan geldt ook u Zijne onschatbare belofte: *„mijne schapen hooren mijne stem, en ik ken hen, en zij volgen mij. En ik geef hun het eeuwige leven; en zij zullen niet verloren gaan in der eeuwigheid, en niemand zal hen uit mijne hand rukken. Mijn Vader, die ze mij gegeven heeft, is meerder dan allen, en niemand kan ze rukken uit de hand mijns Vaders. Ik en de Vader zijn één.”* (Joh. X: 27—30.)
